

Kwaliteitsbeleidsplan VSG 2020-2025

Vereniging voor Sportgeneeskunde

Namens de werkgroep:

- Edwin Goedhart, sportarts, voorzitter werkgroep en tot eind 2018 vice-voorzitter VSG-bestuur, portefeuillehouder kwaliteit VSG-bestuur, voorzitter Werkgroep Accreditatie Sportgeneeskunde
- Inge Gobes, sportarts, lid Werkgroep Kwaliteitsvisitaties
- Melanie Inklaar, sportarts
- Aernout Snoek, sportarts, lid Werkgroep Richtlijnen
- Caroline van der Linde, kwaliteitsmanager, bestuurslid Federatie van Sportmedische Instellingen, portefeuille kwaliteit
- Corine Ottevanger, beleidsmedewerker VSG tot 31 mei 2019

Met ondersteuning van Katja Soetens en Joppe Tra, Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten.

Dit project is gefinancierd door Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS).

Inhoud

Inleiding.....	3
Profilering.....	4
Kwaliteitsinstrumenten VSG.....	5
• Richtlijnen.....	5
Ontwikkeling.....	5
Onderhoud	5
Prioritering.....	5
Internationale richtlijnen.....	6
Implementatie	6
• Kwaliteitsvisitatie	7
Visitatiemethodiek	7
Bekendheid met kwaliteitsvisitaties vergroten.....	7
Professionele kwaliteitsvisitatoren	7
Evaluatie	8
• Deskundigheidsbevordering & Accreditatie.....	9
• Kwaliteitsmeting.....	11
Complicatieregistratie	11
Patiënt Reported Outcome Measures (PROMs)	11
Patient reported experience measures (PREMs)	11
• Kennisagenda	12
• Patiëntenvoorlichting.....	13
Structuur, communicatie en samenwerking	14
Kwaliteitscyclus en samenhang instrumenten.....	15

Inleiding

De Vereniging voor Sportgeneeskunde (VSG) is de wetenschappelijke vereniging voor sportartsen en andere artsen met interesse in de sportgeneeskunde. De doelen van de VSG zijn het ontwikkelen van de sportgeneeskunde in de ruimste zin des woords, het bevorderen en het bewaken van de kwaliteit bij de beoefening van de sportgeneeskunde alsmede het behartigen van de belangen van haar leden. Het leveren van kwalitatief goede zorg is een belangrijk uitgangspunt bij het medisch handelen. De daarvoor beschikbare mogelijkheden zijn divers en kunnen op vele wijzen worden ingezet. Na de erkenning van de sportarts als medisch specialist in 2014 heeft de VSG hard gewerkt om de gebruikte kwaliteitsinstrumenten (richtlijnontwikkeling, kwaliteitsvisitaties, deskundigheidsbevordering, accreditatie) te verbeteren en aan te passen aan de eisen, behorend bij de positie als medisch specialist.

De sportarts kent een pluriforme inzet in de zorg, zowel wat het zorgaanbod als het werkkterrein betreft. Dat vraagt om een aangepaste inzet van de kwaliteitsinstrumenten passend bij de bijzondere positie en werkveld van de sportarts, die zowel intra- als extramuraal en zowel curatief als preventief werkt. Het vastleggen van uitgangspunten van beleid is essentieel om de komende jaren het continue proces van kwaliteitsverbetering te kunnen sturen. Daarbij biedt het de mogelijkheid om de diverse kwaliteitsinstrumenten op elkaar af te stemmen en in lijn te brengen, zodat er een coherent integraal kwaliteitsbeleid ontstaat.

Bij het ontwikkelen van dit kwaliteitsbeleidsplan is nadrukkelijk verbinding gemaakt met het visiedocument Medisch Specialist 2025 van de Federatie Medisch Specialisten¹. De 'unieke patiënt' (holistische benadering, samen beslissen), 'netwerkgeneeskunde' en 'gezondheid en gedrag' maken onderdeel uit van de dagelijkse praktijk van de sportarts. Met de mogelijkheden van nieuwe communicatiemiddelen richting patiënten / sporters is al ruime ervaring opgedaan via de door de sportgeneeskunde gedragen website Sportzorg.nl. Deze heeft als doel om patiënten / sporters zo goed mogelijk te informeren over verantwoord sporten/bewegen en over gezondheidsproblemen in relatie tot sporten/bewegen.

Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwikkelen en uitvoeren van kwaliteitsbeleid is het stimulerend karakter. Het moet verleiden en aanzetten tot een positieve houding ten aanzien van de kwaliteitsinstrumenten, dat optimaal bijdraagt aan het leveren van goede zorg. De doelen binnen de diverse pijlers zijn bewust ruim geformuleerd, zodat de diverse werkgroepen van de VSG de komende jaren zelf actief een praktische invulling kunnen geven aan de gewenste activiteiten.

¹ Visiedocument Medisch Specialist 2025. Federatie Medisch Specialisten (2017)
<https://www.demedischspecialist.nl/visiedocument-medisch-specialist-2025>

Profilering

Eén van de beleidsdoelen van de VSG is *'Sportgeneeskunde en sportartsen positioneren in de gezondheidszorg en profileren in de maatschappij'*. Door de erkenning van sportgeneeskunde als volwaardig medisch specialisme is de sportarts een gelijkwaardige partner geworden van andere medisch specialisten waardoor samenwerking en onderlinge doorverwijzing gemakkelijker is geworden. Alhoewel de VSG de afgelopen jaren al sterk heeft ingezet op het profileren van de sportgeneeskunde, is hierin nog enorme winst te behalen.

In het visiedocument Medisch Specialist 2025 wordt beschreven dat medisch specialisten in de toekomst een onderdeel worden van een netwerk rondom de patiënt. Voor het leveren van optimale sportgeneeskundige zorg aan de patiënt / sporter, is samenwerking met andere disciplines essentieel. Het functioneren binnen netwerken van zorg is voor de sportartsen een professionele vanzelfsprekendheid vanwege het multidisciplinaire karakter van de sportgeneeskunde. Het onderhouden en uitbreiden van netwerken met andere disciplines om de optimale samenwerking past de sportgeneeskunde en verdient continue aandacht. De sportarts kan een voorbeeldfunctie vervullen, hoe een medisch specialist vorm geeft aan het netwerk rondom de patiënt / sporter.

In het visiedocument Medisch Specialist 2025 wordt tevens beschreven dat medisch specialisten in de toekomst bijdragen aan het bevorderen van de gezondheid, te weten minder roken, minder alcoholgebruik en meer beweging. Sportgeneeskunde is bij uitstek een specialisme dat hierbij aansluit. Sportartsen kijken verder dan alleen een blessure². Risicofactoren en leefstijlfactoren in relatie tot de aandoening worden ook meegenomen in de behandeling. De bewustwording van dit unieke aspect van de sportarts kan vergroot worden bij andere medisch specialisten en huisartsen. Indien andere medisch specialisten beweeginterventies adviseren bij patiënten, kan een verwijzing naar de sportarts waardevol zijn voor verdere begeleiding.

Belangrijke voorwaarde voor verdere acceptatie van de rol van de sportarts binnen de zorg, is de aanwezigheid van een herkenbaar profiel. De pluriformiteit die de sportgeneeskunde kenmerkt, kan een belemmering vormen voor de herkenbaarheid van de sportarts als medisch specialist. Voor het verkrijgen van een duurzame positie binnen de zorg, is het van belang dat de unieke aspecten van de sportarts worden geconcretiseerd en uitgedragen. Dit aspect is niet perse gekoppeld aan één van de kwaliteitsinstrumenten, maar appelleert aan vormgegeven inhoudelijke kwaliteit en vormt daarmee meer een opdracht voor de VSG als geheel om daar de komende jaren extra aandacht aan te schenken.

² Backx FJG, Baarveld F. Wanneer naar de sportarts verwijzen? Huisarts en Wet 2019; 62(7): 36-37

Kwaliteitsinstrumenten VSG

- Richtlijnen

Op dit moment heeft de VSG een aantal multidisciplinaire en monodisciplinaire richtlijnen (mede)ontwikkeld. Daarnaast zijn er richtlijnen van andere specialismen van toepassing verklaard op de sportgeneeskunde en zijn er samenvattingen gemaakt van *position stands* van de ACSM (American College of Sports Medicine). Deze zijn toegankelijk via de website sportgeneeskunde.com³. Tot op heden is bij het ontwikkelen van richtlijnen door de VSG nog geen gebruik gemaakt van de methodiek van medisch specialistische richtlijnen 2.0⁴. Met de erkenning van de sportgeneeskunde als volwaardig geneeskundig specialisme en de mogelijkheid aanspraak te maken op de SKMS gelden heeft de Werkgroep Richtlijnen van de VSG zich ten doel gesteld nieuwe richtlijnen te ontwikkelen en oude richtlijnen te updaten met behulp van de medisch specialistische richtlijnen 2.0 methodiek. Dit komt de kwaliteit van de richtlijnen ten goede. Daarnaast is er contact gezocht met andere wetenschappelijke verenigingen van medisch specialisten om de nieuwe positie van de VSG aan te geven en kenbaar te maken bij te willen dragen aan het updaten van bestaande richtlijnen.

Ontwikkeling

Bij de ontwikkeling van nieuwe richtlijnen zal de methodiek van medisch specialistische richtlijnen 2.0 gehanteerd worden. Dit betekent dat het ontwikkelproces van sportgeneeskundige richtlijnen ingrijpend verandert. Er zal onder andere een modulaire opbouw geïmplementeerd worden in de richtlijnen en patiënten of vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties zullen participeren in de verschillende fases van richtlijnontwikkeling. Indien relevant zal de VSG bijdragen aan nieuwe richtlijnen die ontwikkeld worden op initiatief van andere wetenschappelijke verenigingen.

Onderhoud

Richtlijnen dienen de actuele stand van zaken weer te geven. Daarom is het van belang dat richtlijnen regelmatig worden onderhouden. Bij belangrijke richtlijnen kan de verantwoordelijkheid hiervoor neergelegd worden bij permanente richtlijnwerkgroepen, die jaarlijks evalueren of gedeelten van de richtlijn aan actualisering toe zijn, bijvoorbeeld door het bespreken van nieuwe ontwikkelingen en het herhalen van de zoekstrategie. Bij overige richtlijnen zal periodiek (minimaal eenmaal per 5 jaar) beoordeeld worden of herziening nodig is. Op de lange termijn zullen modulair opgebouwde richtlijnen ook per module herzien worden, indien nodig⁵.

Prioritering

Het ontwikkelen en up-to-date houden van richtlijnen is een tijdsintensief en kostbaar traject, waarbij de VSG afhankelijk is van het beschikbare budget en de sportartsen die bereid zijn om te participeren in de richtlijnwerkgroep. Door te inventariseren welke richtlijn(onderdelen) verouderd zijn en/of welke richtlijn(onderdelen) ontbreken kan een prioritering gemaakt worden. Deze prioritering kan vervolgens de basis vormen voor een meerjarenagenda aangaande het ontwikkelen en onderhouden van sportgeneeskundige richtlijnen.

³ www.sportgeneeskunde.com

⁴ Medisch Specialistische Richtlijnen 2.0. Adviescommissie Richtlijnen van de Raad Kwaliteit (2011). <https://www.demedischspecialist.nl/medisch-specialistische-richtlijnen-2.0>

⁵ Procedure modulair onderhoud van richtlijnen. Federatie Medisch Specialisten (2015) <https://richtlijnendatabase.nl/procedure-modulair-onderhoud>

Internationale richtlijnen

Om efficiënt om te gaan met de beperkte beschikbare middelen voor richtlijnontwikkeling ligt het voor de hand om ook gebruik te maken van internationale richtlijnen. Bij het adapteren van internationale richtlijnen dient echter rekening gehouden te worden met de organisatie van zorg en het patiëntenperspectief vanuit de Nederlandse praktijk. De kwaliteit van de internationale richtlijn moet voldoen aan de methodologische standaard van de medisch specialistische richtlijnen 2.0 methodiek. Indien gekozen wordt om een internationale richtlijn te gebruiken, dient een adaptatietraject te worden doorlopen zoals beschreven in het adviesrapport 'Adapteren van internationale richtlijnen naar de Nederlandse praktijk'⁶. De VSG zal contact onderhouden met buitenlandse sportgeneeskundige verenigingen en internationale richtlijnontwikkelgroepen/-organisaties, zodat meer kennisuitwisseling plaatsvindt.

Implementatie

Om het gebruik van richtlijnen in de praktijk te stimuleren is het van belang aandacht te besteden aan de implementatie.

- *Verspreiding*

Richtlijnen worden nu geplaatst op de website van de VSG (sportgeneeskunde.com). Indien richtlijnen ontwikkeld zijn volgens de methodiek van medisch specialistische richtlijnen 2.0, dan zullen deze in de toekomst geplaatst worden op de Richtlijnen database⁷ (zoals de meeste medisch specialistische richtlijnen). Om richtlijnen aantrekkelijker te maken, kunnen een korte samenvatting en flowcharts/infographics gebruikt worden.

- *Bij/nascholing*

Om de kennis over (nieuwe) richtlijnen te verhogen onder sportartsen kan een geaccrediteerde e-learning module ontwikkeld worden. Daarnaast kan een online quiz bijdragen aan het verhogen van de kennis over een richtlijn, bijvoorbeeld via Redgrasp.com

Doelen

- De meest actuele methodiek hanteren (momenteel medisch specialistische richtlijnen 2.0) bij de ontwikkeling van nieuwe richtlijnen, waarbij indien mogelijk gebruik wordt gemaakt van internationale richtlijnen.
- Een meerjarenagenda ontwikkelen voor het ontwikkelen en onderhouden van sportgeneeskundige richtlijnen.
- Proactieve bijdrage leveren aan het ontwikkelen of herzien van bestaande richtlijnen van andere medisch specialismen die relevant zijn voor de VSG.
- Verbeteren van de implementatie van richtlijnen door deze aantrekkelijker te maken en nieuwe mogelijkheden te ontwikkelen ter bevordering van het gebruik van richtlijnen.
- Implementatie van (nieuwe) richtlijnen bevorderen via geaccrediteerde activiteiten als wetenschappelijke bijeenkomsten en cursorisch onderwijs.

⁶ Adviesrapport 'Adapteren van internationale richtlijnen naar de Nederlandse praktijk' (2016).

⁷ www.richtlijnen database.nl

- [Kwaliteitsvisiting](#)

Visitatiemethodiek

Sinds 2014 heeft de VSG een systeem van kwaliteitsvisitingen. Deze kwaliteitsvisitingen zijn intercollegiaal (peer review) en worden minimaal elke 5 jaar in groepjes van 4-5 sportartsen op locatie uitgevoerd. De kwaliteitsvisitingen zijn gericht op verbetering van het individueel functioneren van de sportarts aan de hand van de zeven CanMeds-competenties en niet op het opsporen van disfunctioneren of om te beoordelen. Tijdens de kwaliteitsvisitingen vindt geen toetsing plaats aan de hand van een normenkader, maar wordt een verbeterproces in gang gezet gebaseerd op doelen die de sportarts zelf formuleert. De volgende instrumenten worden hiervoor ingezet:

- Algemene vragenlijst individuele gegevens sportarts
- Quickscan-vragenlijst m.b.t. het professioneel functioneren: Deze vragenlijst is bedoeld om het eigen functioneren onder de loep te nemen en te komen tot een prioritering in de verbeterplannen.
- MultiSource Feedback (MSF)-vragenlijst voor collega's en derden: Met behulp van deze 360° vragenlijst wordt feedback bij collega's opgevraagd. Op deze wijze kan informatie verzameld worden over hoe personen uit de directe werkomgeving aankijken tegen het functioneren als sportarts.
- Korte Praktijk Beoordeling (KPB): De KPB richt zich op de competenties van de sportarts in patiëntencontacten. De KPB is een kortdurende observatie (10 minuten) van een sportarts-patiënt contact, waarbij de competenties medisch handelen en communicatie gescoord worden.
- Reflectieverslag over attitude, autonomie en ethiek (facultatief): Het reflectieverslag is een casusbeschrijving uit de eigen beroepspraktijk, met daarin een probleem, een dilemma of een uitdaging op het gebied van de beroepsethiek.

De uitkomst van de zelfevaluatie is een Individueel Verbeter Plan (IVP) waarin zelfgekozen verbeterdoelen voor de komende vijf jaren zijn geformuleerd.

Naast de bovengenoemde instrumenten die zijn gericht op het individueel functioneren, is er de Quickscan-vragenlijst m.b.t. vakgroepfunctioneren. Deze vragenlijst is bedoeld om op systematische wijze de sterke en zwakke punten van het vakgroepfunctioneren in kaart te brengen. Dit instrument is verplicht voor sportartsen die met twee of meer collega-sportartsen in een praktijk werkzaam zijn.

[Bekendheid met kwaliteitsvisitingen vergroten](#)

Doordat het systeem van kwaliteitsvisitingen relatief nieuw is voor de sportartsen, is men nog relatief onbekend met de kwaliteitsvisitingen. Het deelnemen aan de kwaliteitsvisitingen is primair een individueel belang (verplichte deelname voor herregistratie als medisch specialist), maar dit is ook in het belang van de beroepsgroep aangezien hiermee kwaliteitsverbetering in de sportgeneeskundige praktijk nagestreefd wordt. Het initiatief en de verantwoordelijkheid voor deelname ligt bij de sportartsen zelf. De VSG zal de komende jaren de bekendheid met de kwaliteitsvisitingen vergroten en de positieve impuls die sportartsen ervaren door de kwaliteitsvisitingen meer benadrukken.

[Professionele kwaliteitsvisitors](#)

Een goede visiting valt of staat met de kwaliteit van de visitors. Hiervoor zijn kennis van de methodiek (o.a. het doel, tijdspad en instrumenten) en gesprekstechnieken (o.a. het creëren van een

open en constructieve sfeer) onontbeerlijk. Een visitatietraining is daarom vereist. Daarnaast zullen de gevisiteerden een evaluatie invullen over de visitatoren.

Evaluatie

Het is van belang om de inhoudelijke resultaten van de kwaliteitsvisitaties anoniem te evalueren, zodat relevante bevindingen gebruikt kunnen worden als input op het kwaliteitsbeleid van de VSG. Daarnaast kunnen 'best practices' benoemd en gedeeld worden met alle leden van de VSG, zodat sportartsen meer van elkaar kunnen leren. De visitatiemethodiek zal continu geëvalueerd worden.

Doelen

- Visitatiemethodiek continu verbeteren op basis van actuele ontwikkelingen en de inhoudelijke en procesmatige evaluatie.
- Ontwikkelen van een digitaal beveiligd systeem waarin de gegevens van de kwaliteitsvisitaties worden opgeslagen en waartoe de visiteurs en sportartsen toegang hebben.
- Het gebruik van sportgeneeskundige richtlijnen meer aandacht geven in de visitatiemethodiek.
- Alle sportartsen zijn op de hoogte van de vigerende visitatiemethodiek en hoe deze zich verhoudt tot andere certificerings- en kwaliteitsinstrumenten waarmee zij in de praktijk te maken hebben of krijgen.

- Deskundigheidsbevordering & Accreditatie

Het beroepsprofiel van de sportarts vormt de basis, voor de inhoud van de deskundigheidsbevorderende activiteiten. De diverse vormen (zoals verrichte werkzaamheden, bij- en nascholing, kwaliteitsvisitatie, wetenschappelijke bijdragen) dienen in lijn te zijn met de activiteiten zoals benoemd in het Kaderbesluit van het CCMS, waarin is vastgelegd waaraan een medisch specialist moet voldoen om in aanmerking te komen voor herregistratie.

Het creëren van een divers en frequent aanbod van sportgeneeskundige bij- en nascholing vraagt een extra inspanning vanwege de relatief kleine groep sportartsen, die gebruik maken van een specifiek aanbod. Om het aanbod zo goed mogelijk vorm te geven en waar nodig aan te passen, vindt overleg plaats in de Werkgroep Deskundigheidsbevordering. Hierin worden inhoud en vorm van bij- en nascholingsactiviteiten besproken, zoals cursorisch onderwijs en wetenschappelijke bijeenkomsten, met sportgeneeskundige inhoud.

Accreditatie vindt plaats op basis van het Accreditatiereglement deskundigheidsbevordering sportgeneeskunde⁸. In dit reglement zijn de eisen vastgelegd waaraan diverse activiteiten moeten voldoen om voor accreditatie in aanmerking te komen. Daarbij zijn de procedures opgenomen, waarlangs accreditatie aangevraagd moet worden (zowel voor aanbieders als sportartsen), de wijze waarop inhoudelijke toetsing plaats heeft en welke stappen genomen kunnen worden bij aanwezige bezwaren tegen de beoordeling door de Werkgroep Accreditatie Sportgeneeskunde (WAS). De WAS is verantwoordelijk voor uitvoering van vakinhoudelijke accreditatie van bij- en nascholingsactiviteiten.

Bij het aanpassen van het beleid rondom accreditatie van deskundigheidsbevorderende activiteiten wordt nadrukkelijk gekeken naar de ontwikkelingen bij andere medisch specialisten, die voor een belangrijk deel aan bod komen in het landelijk Accreditatie Overleg (AO) van de KNMG.

Het aanbod van bij- en nascholingsactiviteiten kent een toenemende variatie in wijze van organisatie en vormgeving. Zo zal e-learning vaker deel uitmaken van het aanbod. Voor sportartsen kunnen deze vormen een welkome aanvulling zijn op het reeds bestaande aanbod. Het waarborgen van kwaliteit op zowel onderwijskundig als vakinhoudelijk gebied blijft echter wel een uitdaging. Zeker als het gaat om activiteiten die vanuit het buitenland worden georganiseerd en/of een internationaal karakter hebben. Deskundige externe advisering en uitwisseling van ervaringen met andere specialismen zijn hiervoor belangrijke voorwaarden.

Doelen

- De diversiteit van het aanbod verder ontwikkelen, waarbij gekeken wordt naar mogelijkheden om met andere specialismen (zoals revalidatieartsen, cardiologen, longartsen, radiologen, orthopeden) cursusaanbod te creëren, met een integraal karakter.
- Onderzoeken in welke mate er een vooruitstrevend beleid ten aanzien van accreditatie van nieuwe vormen, zoals (buitenlandse) e-learning mogelijk en wenselijk is.
- Aanpassing van het beroepsprofiel of andere ontwikkelingen, die effect hebben op de inhoud van de werkzaamheden van de sportarts, kunnen vragen om aanpassing van de wijze waarop

⁸ Accreditatiereglement deskundigheidsbevordering sportgeneeskunde. VSG7279
https://www.sportgeneeskunde.com/files/bestanden/VSG7279_0.pdf

vakinhoudelijke accreditatie plaats heeft. Daarom dient jaarlijks getoetst te worden of er significante ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, die aanpassing noodzakelijk maken.

- [Kwaliteitsmeting](#)

Kwaliteitsmeting is een belangrijk onderdeel van een geïntegreerd kwaliteitsbeleid, waarmee een verbetercyclus bereikt kan worden. Op dit moment heeft de VSG weinig instrumenten om kwaliteitsmeting te faciliteren bij sportartsen.

Complicatieregistratie

Om de kwaliteit en veiligheid in de zorg te verbeteren, is het van belang om complicaties te registreren, analyseren en verbetermaatregelen te nemen. De algemene definitie van een complicatie volgens de Federatie Medisch Specialististen is als volgt; *Een onbedoelde of ongewenste uitkomst van zorg, tijdens of volgend op het (niet) handelen van een hulpverlener, die voor de gezondheid van de patiënt zodanig nadelig is dat aanpassing van het medisch (be)handelen noodzakelijk is dan wel dat er sprake is van (onherstelbare) schade.*⁹ Met een complicatieregistratie wordt beoogd om betrouwbare informatie te verzamelen over complicaties, factoren te vinden die aangrijpingspunten vormen om complicaties te voorkómen en een kwaliteitscyclus te realiseren gericht op preventie. De VSG heeft een complicatielijst opgesteld, maar deze is in de praktijk onvoldoende geïmplementeerd.

Patient Reported Outcome Measures (PROMs)

Patient Reported Outcome Measures (PROMs) beschrijven uitkomsten van zorg vanuit het perspectief van de patiënt. Meestal betreft dit een vragenlijst waarop de patiënt zijn kwaliteit van leven of zijn niveau van functioneren aangeeft. Sportartsen kunnen uitkomsten van PROMs gebruiken om de effecten van hun behandeling te evalueren en de zorg te verbeteren. De VSG voert op dit moment nog geen actief beleid ten aanzien van PROMs.

Patient reported experience measures (PREMs)

Patient reported experience measures (PREMs) worden gebruikt om de ervaringen met de gezondheidszorg in kaart te brengen. De meeste sportartsen gebruiken reeds een instrument om de patiënttevredenheid in kaart te brengen, aangezien dit één van de kwaliteitscriteria is van de Stichting Certificering Actoren in de Sportgezondheidszorg (SCAS) waaraan voldaan moet worden om lid te kunnen worden van de Federatie van Sportmedische Instellingen (FSMI).

Doelen

- Centraal en digitaal beschikbaar stellen van een actuele, uniforme complicatieregistratie die door alle sportartsen jaarlijks wordt ingevuld.
- Centraal beschikbaar stellen van enkele praktisch hanteerbare PROMs met als doel het lokaal evalueren van de effecten van de behandeling en de zorg te verbeteren. Er zal geen vergelijking plaatsvinden tussen verschillende instellingen.

⁹ FAQ. Melden onbedoelde gebeurtenissen en uitkomsten van zorg door medisch specialisten. Federatie Medisch Specialististen https://www.demedischspecialist.nl/sites/default/files/FMS_FAQsheet_v02.pdf

- Kennisagenda

Wetenschappelijk onderzoek is een belangrijk onderdeel van kwaliteit van zorg. In 2017 heeft de VSG een Kennisagenda Sportgeneeskunde¹⁰ opgesteld om het klinisch handelen van de sportarts het komend decennium wetenschappelijk te onderbouwen voor onderwerpen die een hoge relevantie en urgentie hebben voor sportzorgverleners. Hiermee kan de sportgeneeskundige zorg verder geoptimaliseerd worden en kan de wetenschappelijke basis van de sportgeneeskunde worden verbreed. Er zijn onder leiding van de Wetenschappelijke Raad 10 onderzoeksvragen geprioriteerd.

Het streven van de VSG is om binnen afzienbare tijd zoveel mogelijk geprioriteerde onderzoeken uit te voeren. Voor de financiering hiervan is de VSG afhankelijk van subsidieverstrekkers die het onderzoek willen financieren. De onderzoeksresultaten zullen na publicatie moeten worden vertaald naar de praktijk. Dit zal gebeuren door verwerking van deze resultaten in de richtlijnen en de verspreiding van nieuwe kennis via o.a. nascholingen (wetenschappelijke avonden).

Tevens wil de VSG het vormen van netwerken voor wetenschappelijk onderzoek stimuleren. Doordat meerdere instellingen deelnemen aan een wetenschappelijk onderzoek kunnen grotere patiënten aantallen geïncludeerd worden waardoor de haalbaarheid wordt vergroot en de onderzoeksresultaten mogelijk sneller beschikbaar komen.

Doelen

- Stimuleren van netwerken voor wetenschappelijk onderzoek.
- De onderzoeksresultaten van uitgevoerde onderzoeken uit de kennisagenda verwerken in richtlijnen en deze nieuwe kennis verspreiden onder de leden van de VSG.

¹⁰ Kennisagenda Sportgeneeskunde, Vereniging voor Sportgeneeskunde. Bilthoven, 2017
https://www.sportgeneeskunde.com/files/bestanden/Kennisagenda%20Sportgeneeskunde%20Boek_0.pdf

- **Patiëntenvoorlichting**

Conform het visiedocument Medisch Specialist 2025 is de weg steeds meer gericht op gelijkwaardig partnerschap tussen patiënt en zorgverlener. Dit is binnen sportgeneeskunde al jaren meer regel dan uitzondering. Patiëntenvoorlichting heeft hierin een belangrijke rol zoals blijkt uit de website Sportzorg.nl. Door deze website worden de gezondheidsvaardigheden van patiënten versterkt. In de toekomst zal deze tool meer mobiel moeten worden in de zin van gekoppeld aan applicaties met bijvoorbeeld trainingsschema's om nog gericht en handzamer de oefenstof aan de patiënt te kunnen geven (conform app "Versterk je enkel").

Een onderdeel van Sportzorg.nl is de 'Blessure Adviseur'. Deze 'Blessure Adviseur' is een laagdrempelig hulpmiddel dat kan helpen bij de afweging: heb ik wel of geen zorg nodig en wat kan ik eventueel zelf doen om de blessure te verhelpen? De huidige 'Blessure Adviseur' omvat twee sporttakken (hardlopen en voetbal). Belangrijk is om dit in de toekomst uit te breiden naar meer sporten of een algemene blessureadviseur toe te voegen.

Thuisarts.nl is een initiatief van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en werkt samen met de Federatie Medisch Specialisten (FMS) en Patiëntenfederatie Nederland. Patiënten kunnen informatie zoeken over gezondheid en ziekte. Bij sommige items wordt reeds verwezen naar Sportzorg.nl. Het streven zal zijn om bij thuisarts.nl onder het kopje spierblessures en/of sportblessures een directe link naar Sportzorg.nl te leveren zodat de patiënt betere en uitgebreidere informatie krijgt.

Doelen

- Sportartsen beschikken over actuele patiënteninformatie via de website Sportzorg.nl waarbij het mogelijk wordt om patiëntenfolders te printen.
- Patiëntenvoorlichting verbeteren door meer mogelijkheden voor zelfdiagnose aan te bieden.

Structuur, communicatie en samenwerking

Ter voorbereiding op de ontwikkeling van het kwaliteitbeleidsplan is een inventarisatie gemaakt van de organisatiestructuur van de VSG anno 2018 en de reeds beschikbare kwaliteitsinstrumenten.

Hieruit blijkt onder andere dat binnen het taakgebied kwaliteit behoefte is aan onderlinge afstemming tussen werkgroepen.

In de loop van de ontwikkeling van dit kwaliteitsbeleidsplan hebben zich (financiële) ontwikkelingen voorgedaan die zullen leiden tot een aanpassing van de ondersteuningsstructuur van de diverse werkgroepen binnen de VSG, alsmede de communicatie tussen de werkgroepen onderling en naar de leden. Een deel van de aanpassing is al in gang gezet, maar ten tijde van het opstellen van dit kwaliteitsbeleidsplan is nog niet definitief bekend hoe de aanpassing er precies uit gaat zien.

Kwaliteitscyclus en samenhang instrumenten

Een manier om samenhang aan te brengen in het kwaliteitsbeleid en om continuïteit te bewerkstelligen is het werken met een kwaliteitscyclus. Een veel gebruikt model hiervoor is de zogenaamde Deming-cirkel, waarin vier fasen onderscheiden worden: plan, do, check en act.

Samenhang instrumenten

Plan

Instrumenten: In deze fase wordt vastgesteld wat het doel is. In richtlijnen wordt beschreven waar de zorg aan dient te voldoen. Hieraan gekoppeld kan een deskundigheidsbevorderende activiteit en voorlichtingsmateriaal voor patiënten / sporters ontwikkeld worden.

Kwaliteitsbeleidsplan: De planningsfase heeft ook betrekking op het kwaliteitsbeleidsplan an sich. Het kwaliteitsbeleidsplan is dan het product van deze fase. Het kwaliteitsbeleidsplan zal worden vertaald naar jaarplannen per werkgroep. De jaarplannen worden voorgelegd aan het bestuur van de VSG.

Do

Instrumenten: In deze fase wordt het plan daadwerkelijk uitgevoerd. De richtlijn zal geïmplementeerd worden in de praktijk en de eventuele deskundigheidsbevorderende activiteit wordt aangeboden. Sportartsen kunnen gebruik maken van het ontwikkelde voorlichtingsmateriaal.

Kwaliteitsbeleidsplan: Wat betreft het kwaliteitsbeleidsplan gaat het in deze fase om de uitvoering van de activiteiten en projecten zoals beschreven in de jaarplannen per werkgroep.

Check

Instrumenten: In deze fase wordt getoetst in hoeverre de uitvoering overeenkomt met het beschreven plan. De kwaliteitsvisite is een manier om te toetsen in hoeverre het beleid van de VSG, zoals de richtlijnen, worden nagekomen in de praktijk. Daarnaast kunnen kwaliteitsregistraties gebruikt worden door sportartsen om te toetsen in hoeverre hun medisch beleid tot de gewenste resultaten en tevredenheid heeft geleid. Er kan getoetst worden of de deskundigheidsbevorderende activiteit voldeed aan de verwachtingen en doelen.

Kwaliteitsbeleidsplan: In deze fase wordt door de werkgroepen in samenspraak met het bestuur van de VSG getoetst in hoeverre de activiteiten en projecten zoals beschreven in de jaarplannen verlopen volgens planning met de beoogde resultaten.

Act

Instrumenten: In deze fase wordt het effect van de uitvoering vergeleken met de oorspronkelijk beschreven doelen. Ook wordt een verklaring gezocht voor eventueel geconstateerde verschillen tussen het waargenomen en het beoogde effect. Er kan vervolgens een aanpassing van de richtlijn, de implementatiestrategie, de werkwijze, het voorlichtingsmateriaal of de deskundigheidsbevorderende activiteit plaatsvinden.

Kwaliteitsbeleidsplan: In deze fase wordt het effect van de uitvoering vergeleken met de oorspronkelijk beschreven doelen. De activiteiten en projecten uit de jaarplannen worden eventueel aangepast en maken onderdeel uit van het nieuwe jaarplan voor het komende jaar.